

Dyskusja panelowa

Enriching Knowledge Societies
Wsparcie społeczeństwa wiedzy

Enriching Knowledge Societies Wsparcie społeczeństwa wiedzy

#IAW2023

#75YearsICA

#ArchivesUnited

Wydział
Historyczny
Uniwersytetu
Gdańskiego

Uniwersytet
Gdański
Archiwum

Dyskusja panelowa
z okazji
Międzynarodowego Tygodnia Archiwów

Enriching Knowledge Societies **Wsparcie społeczeństwa wiedzy**

Wydział Historyczny UG, Aula 1. 48
2 VI 2023, godz. 9.45-11.15

Enriching Knowledge Societies Wsparcie społeczeństwa wiedzy

dr hab. Anna Mazurkiewicz, Prof. UG

Doktor habilitowana nauk humanistycznych w zakresie historii, profesor Uniwersytetu Gdańskiego, Prodziekan ds. Badań Naukowych i Współpracy Międzynarodowej, Kierowniczką Zakładu Historii XX wieku.

Realizuje badania naukowe, które obejmują trzy przenikające się obszary: relacje amerykańsko-polskie, dzieje Stanów Zjednoczonych w czasie zimnej wojny oraz dzieje Polonii amerykańskiej. Przeprowadzone przez nią kwerendy archiwalne w USA, Polsce i w Europie zaowocowały czterema monografiami i wieloma artykułami publikowanymi po obu stronach oceanu. Obecnie przygotowuje pierwszą w jej dorobku biografię Williama J. Toneska (grant NCN, Opus17).

Dyskusja panelowa
z okazji
Międzynarodowego Tygodnia Archiwów

Enriching Knowledge Societies **Wsparcie społeczeństwa wiedzy**

Wydział Historyczny UG, Aula 1. 48
2 VI 2023, godz. 9.45-11.15

Enriching Knowledge Societies Wsparcie społeczeństwa wiedzy

dr Anna Żeglińska

Doktor nauk humanistycznych w zakresie historii – archiwistyki, adiunkt w Zakładzie Metodologii Historii, Historii Historiografii i Archiwistyki Uniwersytetu Gdańskiego, koordynatorka specjalności: Archiwistyka i zarządzanie dokumentacją, sekretarz Rady Naukowej „Symposia Archivistica” kierowanej przez profesora Bohdana Ryszewskiego.

Autorka publikacji z zakresu archiwistyki, w szczególności wschodniopruskich archiwów rodowych, problemów komputeryzacji archiwów, w tym metod wyszukiwania archiwaliów w archiwalnych systemach informacyjnych, problemów uzupełniania narodowego zasobu archiwalnego o mające wartość historyczną relacje "oral history"

Dyskusja panelowa
z okazji
Międzynarodowego Tygodnia Archiwów

Enriching Knowledge Societies **Wsparcie społeczeństwa wiedzy**

Wydział Historyczny UG, Aula 1. 48
2 VI 2023, godz. 9.45-11.15

Enriching Knowledge Societies Wsparcie społeczeństwa wiedzy

dr Łukasz Grochowski

Doktor nauk humanistycznych w zakresie historii, Prezes gdańskiego Oddziału Stowarzyszenia Archiwistów Polskich, delegat gdańskiego Oddziału na XV i XVI Krajowy Zjazd Delegatów Stowarzyszenia Archiwistów Polskich, archiwista Komisji Krajowej NSZZ "Solidarność", nauczyciel archiwistyki w Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego nr 1 w Gdańsku, członek komitetu organizacyjnego konferencji Historia Szkolnictwa Polskiego 1945-1989 na Wydziale Historycznym Uniwersytetu Gdańskiego, referent na konferencjach organizowanych przez Naczelną Dyрекcję Archiwów Państwowych, Archiwa Państwowe, Instytut Pamięci Narodowej.
Autor publikacji z zakresu historii młynarstwa i archiwistyki, szachista.

Dyskusja panelowa
z okazji
Międzynarodowego Tygodnia Archiwów

Enriching Knowledge Societies **Wsparcie społeczeństwa wiedzy**

Wydział Historyczny UG, Aula 1. 48
2 VI 2023, godz. 9.45-11.15

Enriching Knowledge Societies Wsparcie społeczeństwa wiedzy

mgr Iwona Flis

Ambasadorka archiwistyki społecznej na Pomorzu (z ramienia Centrum Archiwistyki Społecznej), członkini zarządu gdańskiego oddziału Stowarzyszenia Archiwistów Polskich, prezeska Fundacji im. Stanisława Flisa „Archiwa Pomorskie”, doktorantka w Szkole Doktorskiej Nauk Humanistycznych i Społecznych Uniwersytetu Gdańskiego, członkini Rady Archiwum Uniwersytetu Gdańskiego.

Obecnie przygotowuje monografię historyczną Polskiego Instytutu Naukowego w Ameryce pod kierunkiem profesor Anny Mazurkiewicz.

Dyskusja panelowa
z okazji
Międzynarodowego Tygodnia Archiwów

Enriching Knowledge Societies **Wsparcie społeczeństwa wiedzy**

Wydział Historyczny UG, Aula 1. 48

2 VI 2023, godz. 9.45-11.15

Enriching Knowledge Societies Wsparcie społeczeństwa wiedzy

mgr Jerzy Klimczak

Socjolog i archiwista, absolwent Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu i Uniwersytetu Gdańskiego. Od lat związany zawodowo z Europejskim Centrum Solidarności, gdzie aktualnie zajmuje stanowisko głównego specjalisty do spraw zasobów archiwalnych. Autor tekstów naukowych i popularnonaukowych dotyczących między innymi zasobu archiwalnego ECS, pamięci zbiorowej oraz transformacji ustrojowej w Polsce. Współkurator wystawy „Papier” przedstawiającej wagę tytułowego papieru dla opozycji demokratycznej w Polsce lat siedemdziesiątych i osiemdziesiątych ubiegłego wieku.

Dyskusja panelowa
z okazji
Międzynarodowego Tygodnia Archiwów

Enriching Knowledge Societies Wsparcie społeczeństwa wiedzy

Wydział Historyczny UG, Aula 1. 48
2 VI 2023, godz. 9.45-11.15

Enriching Knowledge Societies Wsparcie społeczeństwa wiedzy

WSTĘP

Krajobraz archiwów, akt i danych w XXI wieku zmienia się.
Zmieniają się oczekiwania społeczne w stosunku do zachowywania przeszłości.
Zmienia się przez to sposób, w jaki wykonujemy naszą pracę.

Chcielibyśmy dziś się zastanowić (omówić, a może zakwestionować) istniejące praktyki w celu zbadania roli, jaką archiwiści i specjaliści od informacji odgrywają w społeczeństwie opartym na wiedzy w XXI wieku.

Wyzwania informacyjne XXI wieku dotyczą nie tylko pracowników archiwów, ale dotyczą nas wszystkich: bibliotekarzy, muzealników, administratorów danych, dziennikarzy i społeczeństwo obywatelskie.

Dialog ten jest zakorzeniony w przekonaniu, że możemy wzbogacić wesprzeć społeczeństwo wiedzy tylko wtedy, gdy jesteśmy otwarci na kwestionowanie naszych zakorzenionych przekonań i ram pojęciowych, jeśli jesteśmy otwarci na słuchanie profesjonalistów i praktyków z różnych środowisk oraz na uznanie, że solidarność ma fundamentalne znaczenie dla naszej społeczności.

Dyskusja panelowa
z okazji
Międzynarodowego Tygodnia Archiwów

Enriching Knowledge Societies **Wsparcie społeczeństwa wiedzy**

Wydział Historyczny UG, Aula 1. 48

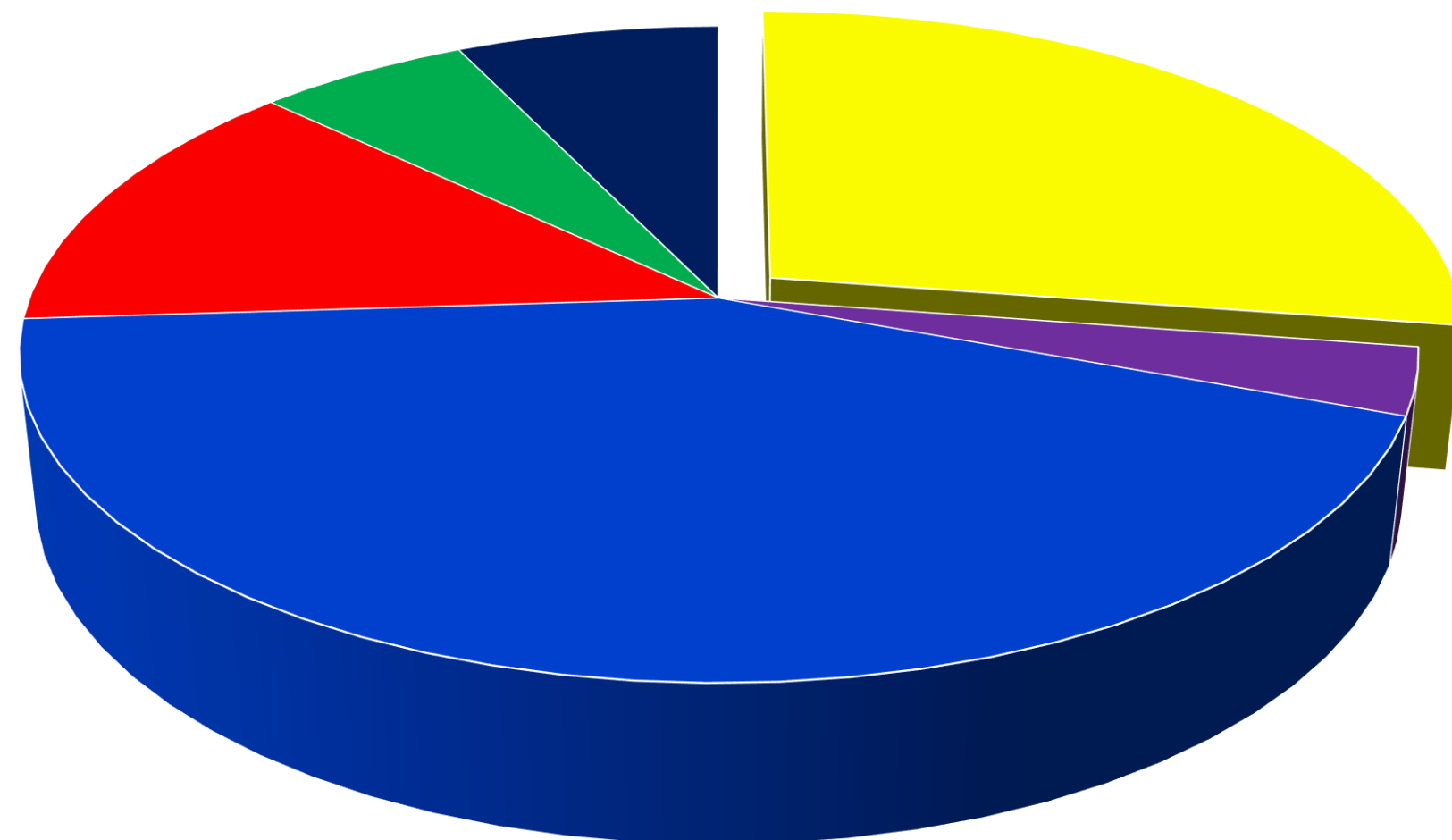
2 VI 2023, godz. 9.45-11.15

Enriching Knowledge Societies Wsparcie społeczeństwa wiedzy

69 Ankieta odpowiedzi

■ archiwista ■ archiwista + student ■ student ■ badacz ■ badacz + archiwista ■ inne

Dyskusja panelowa
z okazji
Międzynarodowego Tygodnia Archiwów

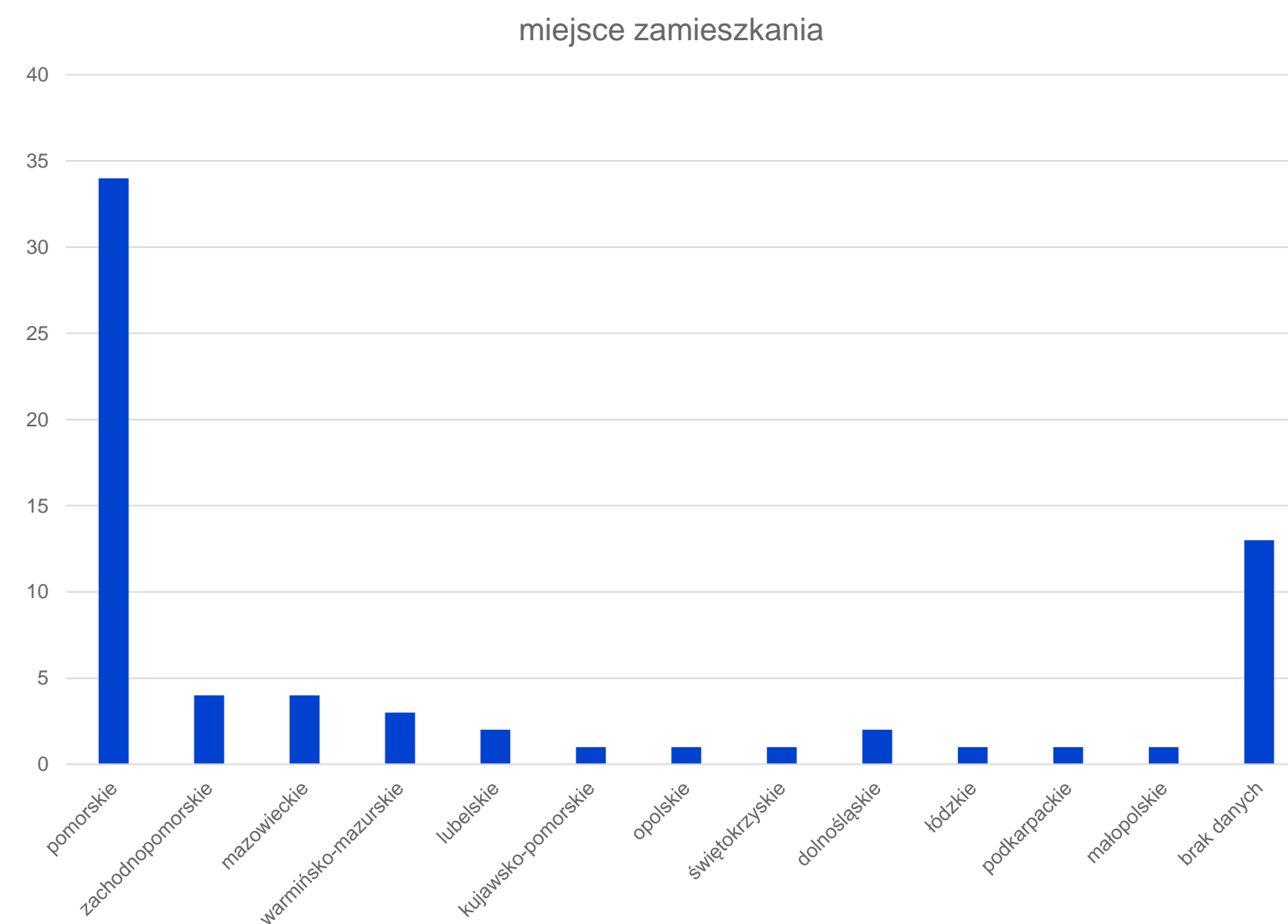
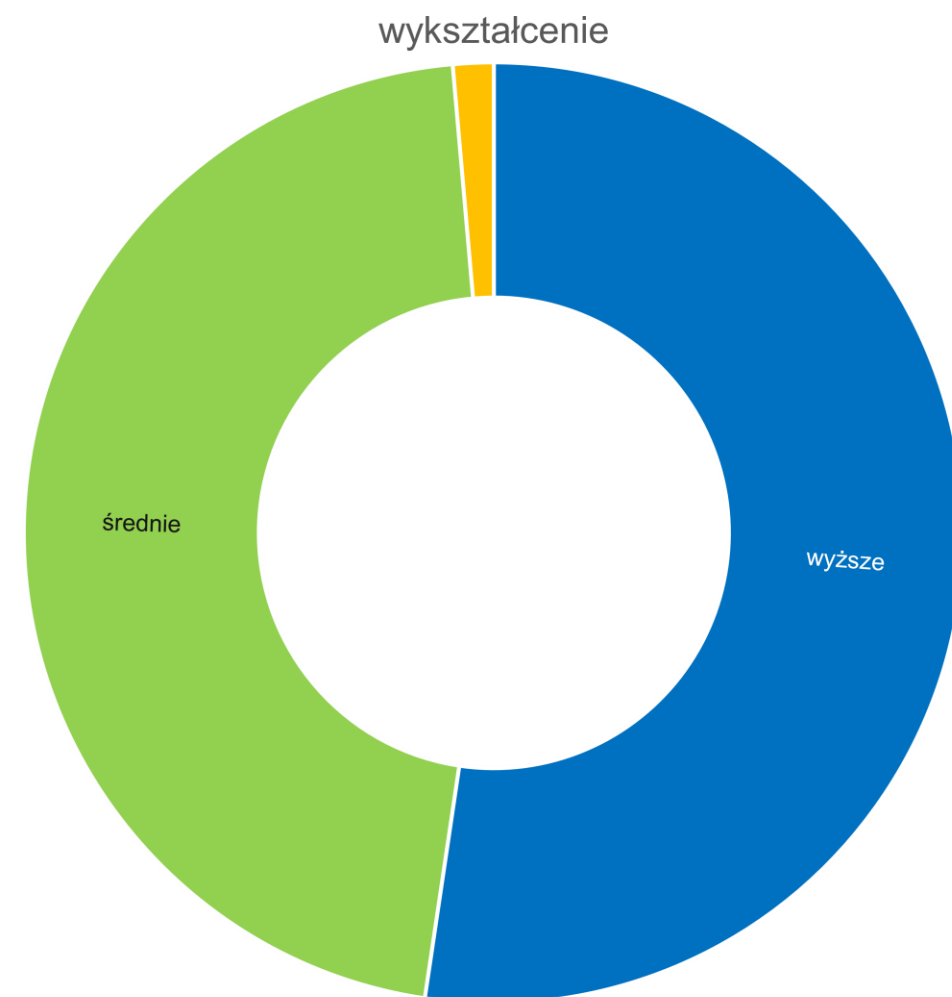
Enriching Knowledge Societies Wsparcie społeczeństwa wiedzy

Wydział Historyczny UG, Aula 1. 48
2 VI 2023, godz. 9.45-11.15

Enriching Knowledge Societies Wsparcie społeczeństwa wiedzy

- Gdańsk: 19
- Gdynia: 4
- Szczecin: 3
- Ława: 2
- Zamość: 2
- Sopot: 1
- Malbork: 1
- Pruszcz Gdański: 1
- Nowy Dwór Gdański: 1
- Krynica Morska: 1
- Bystra: 1
- Wejherowo: 1
- Rumia: 1
- Starogard Gdański: 1
- Żukowo: 1
- Miastko: 1
- Darłowo: 1
- Toruń: 1
- Opole: 1
- Wrocław: 1
- Kielce: 1
- Wałbrzych: 1
- Lublin: 1
- Łosice: 1
- Łódź: 1
- Siedlce: 1
- Przemyśl: 1
- Olsztyn: 1
- Radom: 1
- Ciechanów: 1
- Olkusz: 1
- Bez podania miasta: 13

Dyskusja
z ok
Międzynarodowego
Enriching Know
Wsparcie społecz
Wydział Historyczny UG
2 VI 2023, godz. 9.45-11.

Enriching Knowledge Societies Wsparcie społeczeństwa wiedzy

CZĘŚĆ 1 WIARYGODNOŚĆ I WARTOŚĆ DOWODOWA

W dobie „alternatywnych faktów”, „fałszywych wiadomości”, dezinformacji i zagrożeń cyberbezpieczeństwa potrzeba gromadzenia i zachowywania wiarygodnych dowodów (zapisów, informacji, danych) stała się jeszcze bardziej istotna.

Archiwa aby utrzymać zaufanie opinii publicznej powinny udostępniać informacje wiarygodne w formie łatwej do odnalezienia i wykorzystania w dyskursie publicznym, edukacji, badaniach naukowych i kształtowaniu polityki rządu.

Powinny docierać do użytkowników i rozumieć ich potrzeby.

Informacje zawarte w zasobach archiwalnych mają również głęboką wartość międzypokoleniową. Powinny więc zachować zdolność wiernego przenoszenia zapisanej pamięci o przeszłości w przyszłość.

Pod tym względem wartość dowodowa archiwów jest stale zagrożona przez długą listę niekorzystnych czynników, w tym starzenie się technologii, zaniedbania administracyjne, umyślne niszczenie, konflikty, grabieże i nielegalny handel, wojny.

Dyskusja panelowa
z okazji
Międzynarodowego Tygodnia Archiwów

Enriching Knowledge Societies **Wsparcie społeczeństwa wiedzy**

Wydział Historyczny UG, Aula 1. 48

2 VI 2023, godz. 9.45-11.15

Enriching Knowledge Societies
Wsparcie społeczeństwa wiedzy

PYTANIE I

**W jaki sposób zabezpieczasz
ważne dla Ciebie dokumenty
w postaci papierowej i elektronicznej?**

W postaci papierowej trzymam w teczkach bezkwasowych, a elektronicznej na przenośnym dysku i dysku twardym na którym znajduje się kopia dysku przenośnego robiona co kilka lat

Dokumenty papierowe przechowuję w teczkach bezkwasowych i warunkach zbliżonych do panujących z profesjonalnym archiwum pod względem temperatury i wilgotności. Dokumenty elektroniczne przechowuję na kilku dyskach twardych zabezpieczonych hasłami, a także częściowo na serwerach umożliwiającym magazynowanie danych w chmurze - pliki są zabezpieczone hasłem

Enriching Knowledge Societies Wsparcie społeczeństwa wiedzy

PYTANIE II

Czy bardziej wiarygodny jest dla Ciebie dokument w postaci papierowej czy elektronicznej (naturalny dokument elektroniczny)? Dlaczego?

Papierowy, ponieważ ma Duszę

Obecne dokumenty elektroniczne są w takim samym stopniu wiarygodne, jednak z pewnego przyzwyczajenia łagodniejszym okiem oceniam dokumenty papierowe

Bardziej wiarygodny jest dokument w postaci papierowej, ponieważ mogę go poczuć namacalnie, dotknąć, osobiście podpisać i wysłać np. pocztą

Wiarygodne są oba w równym stopniu. Wszystko zależy od krytycznego spojrzenia i analizy źródła

Kiedyś napisałabym, że papierowy jest bardziej wiarygodny, dzisiaj nie ma znaczenia czy otrzymamy dokument papierowy czy elektroniczny, w każdej postaci może być podrobiony”

W dobie internetu i digitalizacji bardziej wiarygodny i dostępniejszy jest dokument elektroniczny, szczególnie z podpisem kwalifikowanym/elektronicznym, ale przez to, że wielu Polaków z nich nie korzysta, to dokument tradycyjny ma swoje zalety

Elektroniczny, wydaje mi się że trudniej go podrobić

Enriching Knowledge Societies
Wsparcie społeczeństwa wiedzy

PYTANIE III

Jakie widzisz możliwości
weryfikacji wiarygodności informacji
w świecie cyfrowym?

Porównanie tej samej informacji na innych portalach, w innych źródłach odniesienie się do źródła informacji, w postaci papierowej sprawdzenie informacji kim jest autor, próba interpretacji samego portalu na którym znajduje się informacja

Enriching Knowledge Societies Wsparcie społeczeństwa wiedzy

Q & A

Dyskusja panelowa
z okazji
Międzynarodowego Tygodnia Archiwów

Enriching Knowledge Societies **Wsparcie społeczeństwa wiedzy**

Wydział Historyczny UG, Aula 1. 48
2 VI 2023, godz. 9.45-11.15

Enriching Knowledge Societies Wsparcie społeczeństwa wiedzy

CZĘŚĆ 2 DOSTĘP I PAMIĘĆ

Dostęp do archiwów jest prawem, a nie przywilejem.

Decyzja, do jakich celów jest konieczny należy do badaczy i interesariuszy archiwów.

Niemniej jednak dostęp może stanowić wyzwanie dla archiwów, w szczególności w obliczu niewłaściwego wykorzystania i niewłaściwego cytowania materiałów, zwłaszcza w formacie cyfrowym.

Archiwa mają obowiązek zachowania wiedzy i pełnią społeczną rolę w dzieleniu się wspólną pamięcią w celu budowania wzbogaconych społeczności. Dostęp do archiwów jest jednym z najważniejszych narzędzi wzbogacania społeczeństw.

Niemniej jednak dostęp napotyka sporo wyzwań, jeśli chodzi o niewłaściwe wykorzystanie i brak uznania materiałów wykorzystywanych w różnych postaciach: tradycyjnej „papierowej”, czy elektronicznej, na platformach cyfrowych.

Dyskusja panelowa
z okazji
Międzynarodowego Tygodnia Archiwów

Enriching Knowledge Societies **Wsparcie społeczeństwa wiedzy**

Wydział Historyczny UG, Aula 1. 48

2 VI 2023, godz. 9.45-11.15

Enriching Knowledge Societies Wsparcie społeczeństwa wiedzy

PYTANIE IV

Jakie są korzyści i/lub zagrożenia
wynikające z powszechnego dostępu
do źródeł archiwalnych?

Zagrożenia: niszczenie oryginałów źródeł nieposiadających kopii. Z drugiej strony im częściej dane źródło było badane, cytowane, tym większa szansa na przetrwanie treści. "Historia Gotów" Kasjodora przypadła, a zarys jej treści znamy od Jordanesa, który po pobieżnej lekturze streścił ją w swej "Getice". Jordanes miał ograniczony dostęp do źródła (3 dni na przeczytanie). Ograniczanie dostępu, zamiast uchronić oryginał, przyczyniło się do jego przepadnięcia.

Zagrożeniem jest wykorzystywanie archiwaliów do nieuczynnych celów, myślę tu o zbiorach IPN, gdzie jeden dokument wyrwany z kontekstu może skrzywdzić kogoś

Dyskusja panelowa
z okazji
Międzynarodowego Tygodnia Archiwów
Enriching Knowledge Societies
Wsparcie społeczeństwa wiedzy
Wydział Historyczny UG, Aula 1. 48
2 VI 2023, godz. 9.45-11.15

Enriching Knowledge Societies
Wsparcie społeczeństwa wiedzy

PYTANIE VI

W jaki sposób archiwa powinny zachęcać przyszłych użytkowników do korzystania ze zgromadzonego zasobu?

Dyskusja panelowa
z okazji
Międzynarodowego Tygodnia Archiwów

Enriching Knowledge Societies
Wsparcie społeczeństwa wiedzy

Wydział Historyczny UG, Aula 1. 48
2 VI 2023, godz. 9.45-11.15

Enriching Knowledge Societies Wsparcie społeczeństwa wiedzy

PYTANIE VI

W jaki sposób archiwa powinny zachęcać przyszłych użytkowników do korzystania ze zgromadzonego zasobu?

Z mojej perspektywy (studenta, ale też początkującego badacza) przede wszystkim przejrzystym i efektywnym systemom informacyjno-wyszukiwawczym, ale ważne są też tradycyjne formy popularyzacji zasobu jak wystawy, oprowadzanie po archiwum

Powinny otwierać się na ludzi, robić coś w rodzaju szkolnych dni otwartych. Myślę, że w społeczeństwie wciąż panuje stereotyp nudnego archiwum, należy to przełamać

Nijak. Powszechna deelitaryzacja nauk dąży do obniżenia wydajności badaczy wysokiej jakości i większemu rozpowszechnianiu pseudonaukowych pierdów. Użytkownik powinien chcieć mieć do nich dostęp oraz przede wszystkim mieć odpowiednie kwalifikacje i wiarygodność do korzystania z danego zasobu

Enriching Knowledge Societies
Wsparcie społeczeństwa wiedzy

PYTANIE DODATKOWE

Czy masz w swoich zbiorach dokument, który jest dla Ciebie szczególnie ważny? Jeżeli tak, to dlaczego jest dla Ciebie cenny?

Posiadam kolekcję starych banknotów oraz gazet polsko- i anglojęzycznych. Banknoty i gazety były w posiadaniu dziadka i pradziadka, jest to jedna z pamiątek po nich". „Tak, tymi dokumentami jest drzewo genealogiczne naszej rodziny - linia ojca - opracowanie w ubiegłym stuleciu przez mojego dziadka

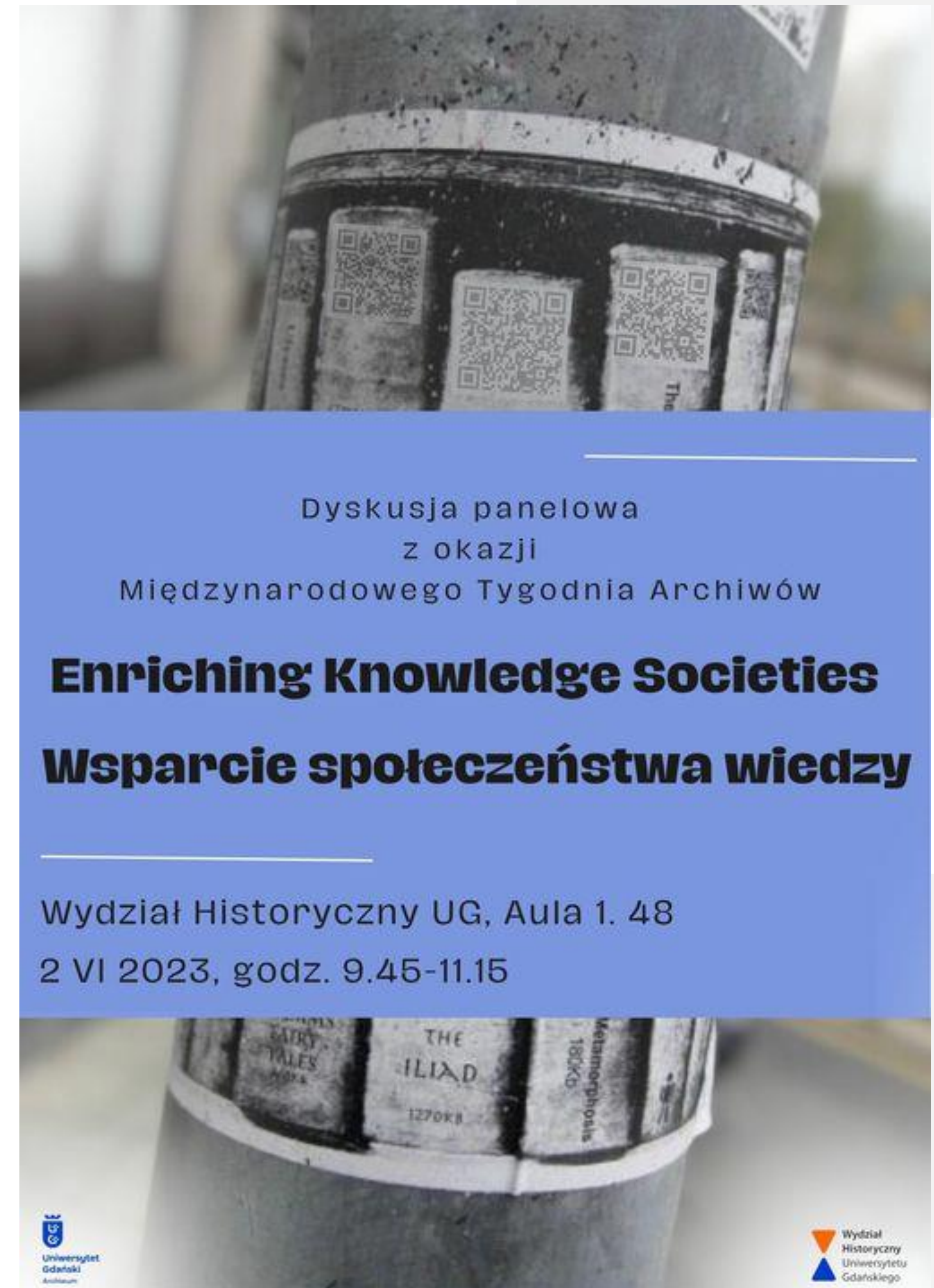
Świadectwo informujące o wynikach zdanej matury jest dla mnie szczególnie ważne

Przechowuję jedynie własną dokumentację osobową, np akt urodzenia, świadectwa szkolne, świadectwo maturalne, umowy o pracę. Są dla mnie ważne, gdyż są potrzebne w różnych urzędach

Enriching Knowledge Societies Wsparcie społeczeństwa wiedzy

Q & A

Dyskusja panelowa
z okazji
Międzynarodowego Tygodnia Archiwów

Enriching Knowledge Societies
Wsparcie społeczeństwa wiedzy

Wydział Historyczny UG, Aula 1. 48
2 VI 2023, godz. 9.45-11.15

Enriching Knowledge Societies
Wsparcie społeczeństwa wiedzy

PODSUMOWANIE

Dyskusja panelowa
z okazji
Międzynarodowego Tygodnia Archiwów

Enriching Knowledge Societies
Wsparcie społeczeństwa wiedzy

Wydział Historyczny UG, Aula 1. 48
2 VI 2023, godz. 9.45-11.15

Enriching Knowledge Societies
Wsparcie społeczeństwa wiedzy

PODZIĘKOWANIA

Dyskusja panelowa
z okazji
Międzynarodowego Tygodnia Archiwów

Enriching Knowledge Societies
Wsparcie społeczeństwa wiedzy

Wydział Historyczny UG, Aula 1. 48
2 VI 2023, godz. 9.45-11.15

Archiwum Uniwersytetu Gdańskiego

PODPISZ HISTORIĘ

Dołącz do naszej akcji i pomóż nam rozpoznać wydarzenia i postaci uwiecznione na dawnych fotografiach z zasobu Archiwum Uniwersytetu Gdańskiego

WIĘCEJ INFORMACJI:
✉ archiwum@ug.edu.pl
☎ 58 523 23 27

Do zobaczenia w archiwach ...